

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Η ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΓΟΝΕΙΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΤΟ ΦΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΥΤΙΣΜΟΥ

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ *tetedu.gr*

Μαθήματα / περιεχόμενο

Σχεδιασμός & Υλοποίηση: Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και
Εκπαίδευσης

Ομάδα Σχεδιασμού: Ν. Μαυροειδή, Κ. Μπόλιας, Γ. Γραμματόπουλος,
Μ. Τάσση, Π. Χούλη

Οργάνωση: Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης

Κέντρο Παιδιού & Εφήβου

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ / ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. «Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος: Κλινική Εικόνα και Χαρακτηριστικά – Διάγνωση και Συνοσηρότητα» - Εισηγητής: *Γιάννης Μπριντζουλάκης*
2. «Γνωστικά Χαρακτηριστικά ατόμων με ΔΑΦ μέσης και υψηλής λειτουργικότητας» Εισηγήτρια: *Μαριάννα Τάσση*
3. «Η Οικογένεια του Ατόμου με ΔΑΦ: Τα στάδια του Πένθους στις Χρόνιες Διαταραχές με έμφαση στις ΔΑΦ» Εισηγητές: *Μαριάννα Τάσση – Κωνσταντίνος Μπόλιας*
4. «Η Θεραπευτική Σχέση με τους Γονείς: Μεταβίβαση και Αντιμεταβίβαση» Εισηγητής / τρια: *Νατάσα Καρακουλίδου*
5. «Η Οικογένεια ως Σύστημα» Εισηγήτρια: *Αγγέλα Μεννή*
6. «Η Θεραπευτική σχέση με τους γονείς παιδιού με ΔΑΦ στα διαφορετικά στάδια της θεραπευτικής διαδικασίας» Εισηγήτρια: *Μπέττυ Μενούου*

Συνολική διάρκεια βιντεοσκοπημένου υλικού: 5 ώρες

B. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή

Οι Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) είναι ταξινομική κατηγορία στο διαγνωστικό σύστημα DSM – 5 (Diagnostic and Statistical Manual) της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Ένωσης, ενώ στο διαγνωστικό σύστημα ICD -10 (International Classification of Diseases) του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας αναφέρονται ως Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές (ΔΑΔ). Και τα δύο διαγνωστικά συστήματα προσδιορίζουν τα άτομα με ΔΑΦ, μεταξύ άλλων, να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην κοινωνική συναλλαγή και επικοινωνία, στερεοτυπίες και επαναλαμβανόμενες συμπεριφορές. Μάλιστα το DSM –5 ορίζει τρεις κατηγορίες ανάλογα με την βαρύτητα των συμπτωμάτων.

Αναλόγως της βαρύτητας των συμπτωμάτων αλλά και λαμβάνοντας υπόψη τη λειτουργικότητα του ατόμου με ΔΑΦ τα προγράμματα αποκατάστασης και θεραπείας οφείλουν να είναι εξατομικευμένα για το κάθε άτομο με ΔΑΦ απαντώντας όχι μόνο στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των ατόμων με ΔΑΦ αλλά και στις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Η θεραπευτική σχέση μεταξύ θεραπευτών/-τριών, γονιών και παιδιού/ενήλικα με ΔΑΦ παρεμβάλλει σε όλες τις εκφάνσεις της θεραπευτικής διαδικασίας και καθιστά απαραίτητη τη συνεχή ενημέρωση του/των θεραπευτή/των για ζητήματα που άπτονται της θεραπευτικής διαδικασίας. Ιδιαίτερα, η θεραπευτική σχέση θεραπευτών και γονιών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη συνολική πορεία της θεραπείας και της αποκατάστασης του παιδιού με ΔΑΦ.

Στόχοι του Σεμιναρίου:

- α) Εισαγωγή των συμμετεχόντων στα βασικά χαρακτηριστικά της θεραπευτικής σχέσης που δημιουργείται και αναπτύσσεται με τους γονείς που έχουν παιδί που ανήκει στο φάσμα
- β) Γνωριμία με τα στάδια του πένθους στις χρόνιες διαταραχές με έμφαση στις ΔΑΦ και το ρόλο της οικογένειας

γ) Ευαισθητοποίηση των συμμετεχόντων σε εκείνες τις βασικές αρχές της ψυχοδυναμικής και συστημικής προσέγγισης που συμβάλλουν στην αναγνώριση και διαχείριση των συναισθημάτων με έμφαση στη διαχείριση των συναισθημάτων του/της θεραπευτή/-τριας απέναντι στο θεραπευόμενο και στην οικογένειά του.

Έτσι ώστε οι συμμετέχοντες:

α) Να προσεγγίσουν δομημένα τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της θεραπευτικής σχέσης με τους γονείς και πώς αυτή συμβάλλει στη θεραπεία και αποκατάσταση του μέλους με ΔΑΦ

β) Να προχωρήσουν σε βελτίωση της κλινικής πρακτικής τους και να βελτιώσουν την θεραπευτική διαδικασία.

Περιεχόμενο Εισηγήσεων

1) «**Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος: Κλινική Εικόνα και Χαρακτηριστικά –Διάγνωση – Συν-νοσηρότητα**»

- ✓ Σύνοψη των βασικών κλινικών χαρακτηριστικών
- ✓ Σε όλα τα στάδια της λειτουργικότητας
- ✓ Προσέγγιση των ΔΑΦ ως νευροαναπτυξιακές διαταραχές
- ✓ Διάγνωση: Κλινικά χαρακτηριστικά, συστήματα ταξινόμησης, ADOS- ADIR
- ✓ Αξιολόγηση
- ✓ Συν-νοσηρότητα (έμφαση στις συνηθέστερες παθήσεις που εμφανίζονται συχνότερα με τις ΔΑΦ)

Περιγραφή

Στην εισαγωγική αυτή ενότητα, γίνεται υπενθύμιση των βασικών γνώσεων για τη συνήθη κλινική εικόνα των ατόμων με ΔΑΦ. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο πως η κλινική εικόνα και οι δυσκολίες των παιδιών με ΔΑΦ επηρεάζουν τη θεραπευτική σχέση με τους γονείς.

2) «**Γνωστικά Χαρακτηριστικά ατόμων με ΔΑΦ μέσης και υψηλής λειτουργικότητας**»

- Γνωριμία με τις νευροψυχολογικές θεωρίες
- α) Θεωρία του Νου
  - β) Οι εκτελεστικές (ή επιτελικές) λειτουργίες
  - γ) Η ικανότητα για κεντρική συνοχή
  - δ) Διαδικαστική μάθηση και μνήμη

Περιγραφή

Στην ενότητα αυτή, θα γίνει συνοπτικά αναφορά στους τέσσερις τομείς γνωστικών λειτουργιών στις οποίες τα άτομα με ΔΑΦ παρουσιάζουν ατυπίες.

3) «**Η Οικογένεια του Ατόμου με ΔΑΦ: Τα στάδια του Πένθους στις Χρόνιες Διαταραχές με έμφαση στις ΔΑΦ**»

- ✓ Το πένθος των γονέων παιδιού με χρόνια αναπηρία
- ✓ Στάδια του πένθους στις σοβαρές αναπτυξιακές διαταραχές, ιδιαίτερα στις ΔΑΦ
- ✓ Ο διαφορετικός ρόλος και η οπτική της μητέρας και του πατέρα
- ✓ Το αίσθημα της ενοχής των γονέων και ο ρόλος του ειδικού στην ενοχοποίηση/απενοχοποίηση.

Περιγραφή

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, ο εκπαιδευόμενος θα είναι σε θέση να αναγνωρίζει τα βασικά στάδια του πένθους των γονέων για την απώλεια του ιδανικού παιδιού που είχαν φανταστεί, καθώς και το ρόλο του θεραπευτή σε αυτή τη διαδικασία.

4) «**Η Θεραπευτική σχέση με τους γονείς: Μεταβίβαση και Αντιμεταβίβαση**»

- ✓ Εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Μεταβίβασης και Αντιμεταβίβασης
- ✓ Διαχείριση Αντιμεταβιβαστικών συναισθημάτων των θεραπευτών/-τριών
- ✓ Διαχείρισης ματαίωσης θεραπευτών και οικογένειας

Περιγραφή

Αυτή η εισήγηση στοχεύει στην κατανόηση από τους συμμετέχοντες των συναισθηματικών αντιδράσεων γονέων και επαγγελματιών στην διαταραχή, και την ματαίωση που προκαλείται λόγω της χρόνιας φύσης της, ως μια πολύ σημαντική πτυχή της θεραπευτικής σχέσης. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται να δοθεί στην αναγνώριση και ανάλυση των (αντιμεταβιβαστικών) συναισθημάτων που προκαλούν το θεραπευτή ώστε να αξιοποιηθούν ως θεραπευτικό εργαλείο και πυξίδα για την πορεία της θεραπευτικής παρέμβασης. Η εισήγηση αυτή στοχεύει επίσης στην γνωριμία των συμμετεχόντων με τους τρόπους διαχείρισης των συναισθημάτων αυτών και των περίπλοκων ζητημάτων που εγείρουν

5) «**Η Οικογένεια ως Σύστημα**»

- ✓ Τι είναι σύστημα
- ✓ Βασικές αρχές συστημάτων και υπο-συστημάτων
- ✓ Αλληλεπίδραση συστημάτων και υποσυστημάτων
- ✓ Η λειτουργία της οικογένειας και της διεπιστημονικής ομάδας ως σύστημα
- ✓ Πώς επικοινωνεί η οικογένεια και η διεπιστημονική ομάδα μέσα από τη συγκεκριμένη σχέση του θεραπευτή με την οικογένεια;

Περιγραφή

Μια πρώτη γνωριμία των συμμετεχόντων με τη συστημική σκέψη με έμφαση κυρίως στην οικογένεια και στο πως επικοινωνεί με το θεραπευτή και τη διεπιστημονική ομάδα ως συστήματα τα οποία αλληλεπιδρούν.

6) «**Η Θεραπευτική σχέση με τους γονείς παιδιού με ΔΑΦ στα διαφορετικά στάδια της θεραπευτικής διαδικασίας**»

- ✓ Intake/Υποδοχή
- ✓ Αίτημα
- ✓ Διαγνωστικές διαδικασίες και Αξιολόγηση
- ✓ Διαδικασία Ανακοίνωσης Διάγνωσης και Διαχείρισης (Έμφαση στις δυνατότητες των παιδιών και διαχείριση των ελλειμμάτων)
- ✓ Επαναξιολόγηση
- ✓ Σχέση με γονέα στα στάδια της θεραπευτικής διαδικασίας
- ✓ Νέο Αίτημα/Κάλυψη άλλων αναγκών
- ✓ Συμβουλευτική
- ✓ Drop out
- ✓ Ψυχοεκπαίδευση: Πώς η ψυχοεκπαίδευση βοηθάει γενικά τη θεραπευτική σχέση

Περιγραφή

Σε αυτή την ενότητα συνδυάζονται μια σειρά ζητημάτων που περιλαμβάνουν από τη λήψη του ιστορικού και την ανακοίνωση της διάγνωσης μέχρι την έναρξη της θεραπείας και του συμβολαίου, της επαναξιολόγησης.

Γ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

- Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες έχουν τη δυνατότητα να κατεβάσουν το εκπαιδευτικό υλικό (power point και βιβλιογραφία) από την πλατφόρμα.

Δ. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ - ΠΡΟΦΙΛ

- Επαγγελματίες ψυχικής υγείας με εμπειρία με άτομα με ΔΑΦ
- Εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης

Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ: Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης συμμετέχοντες θα συμπληρώσουν ηλεκτρονικά ένα ερωτηματολόγιο για την αξιολόγηση του περιεχομένου και της δομής του σεμιναρίου.

ΣΤ. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΛΗΨΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

- Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης οι εκπαιδευόμενοι θα λάβουν βεβαίωση παρακολούθησης.
- Για την λήψη της βεβαίωσης απαιτείται από τους εκπαιδευόμενους η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης του σεμιναρίου και η επιτυχημένη ολοκλήρωση γραπτής δοκιμασίας (ποσοστό σωστών απαντήσεων τουλάχιστον 80%). Ο κάθε εκπαιδευόμενος έχει 5 ευκαιρίες να περάσει τη δοκιμασία αξιολόγησης, ώστε να λάβει τη βεβαίωση παρακολούθησης.

Ζ. ΕΓΓΡΑΦΕΣ: Απευθείας στην πλατφόρμα tetedu.gr με εγγραφή και άνοιγμα προσωπικού λογαριασμού και μέσω της ιστοσελίδας www.kpechios.gr

Κόστος συμμετοχής: 90,00

Πληροφορίες: 2105731581, seminars@kpechios.gr